

HIV-testimise ravijuhend

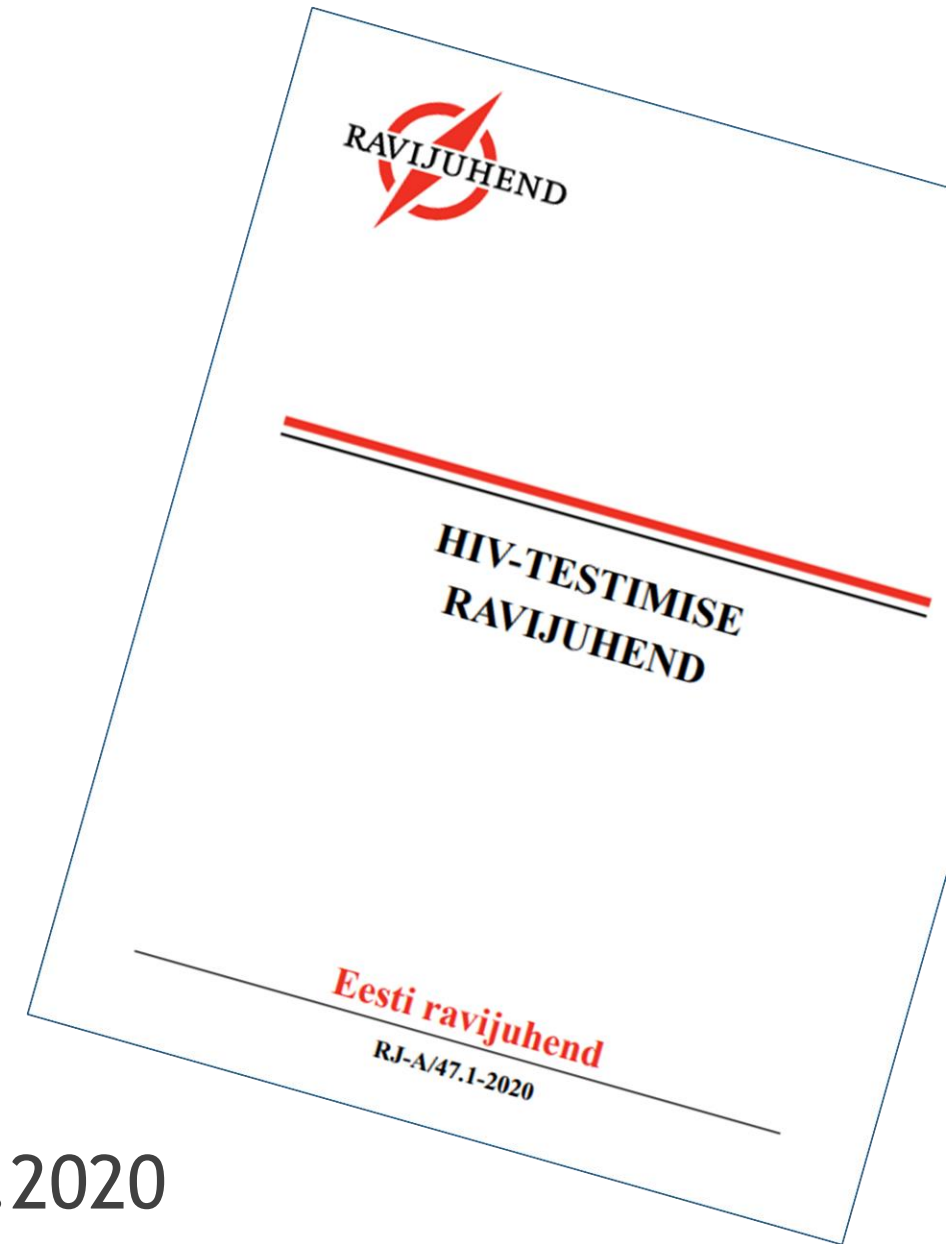
Laboriväline testimine

Piret Kedars, Marge Kütt
ELMÜ suvekool 2021 Laulasmaa

HIV-testimise ravijuhend

<https://ravijuhend.ee/tervishoiuvarav/juhendid/>

- ▶ ELMÜ-le kooskõlastamiseks aug 2020
- ▶ Testimise kaasatuse suurendamine
- ▶ POCT testid
- ▶ Laboratoorset diagnostikat ei käsitle
- ▶ Kvaliteedi tagamine?
- ▶ Ettepanekud ELMÜ poolt
- ▶ Kinnitatud Ravijuhendite Nõukojas 03.11.2020

Koostajad

Ravijuhendi töörühma liikmed

Kai Zilmer (juht)	Nakkuskliiniku juhataja, AS Lääne-Tallinna Keskhaigla
Kerstin Kase	Infektsioonhaiguste arst, AS Lääne-Tallinna Keskhaigla
Natalia Nikitina	Infektsioonikontrolli teenistuse direktor, SA Ida-Viru Keskhaigla
Reet Tooming	Perearst, Ahtme Perearstikeskus OÜ
Ene Villak	Juhatuse liige, MTÜ Pealinna Abikeskus
Kristel Rannaääre	Tegevjuht, Eesti LGBT Ühing
Aljona Kurbatova	Narkomaania ja nakkushaiguste ennetamise keskuse juht, Tervise Arengu Instituut
Gerda Mälk	Peaspetsialist, Eesti Haigekassa
Heli Laarmann	Rahvatervise osakonna juhataja, Sotsiaalministeerium

Konsultandid

Marge Reinap	Euroopa regionaalkontor, Maailma Terviseorganisatsioon
Kristi Rüütel	Teadussekretär ja vanemteadur, Tervise Arengu Instituut

Otsingusõnad

- ▶ HIV
- ▶ HIV-testimine
- ▶ HIV-testimise nõudlust tõstvad strateegiad
- ▶ Sotsiaalvõrgustikupõhine lähenemine
- ▶ Kiirtestimine
- ▶ Ravijuhend

ELMÜ ettepanekud

- ▶ Lisada mõistete hulka „HIV testimine laborimeetodiga“
- ▶ Kiirtesti tundlikkust võib vähendada standardiseerimata kasutamine mitte-labori keskkonnas ja kvaliteedikontrolli ja -tagamise süsteemi puudumine testimisel
- ▶ Kasutada HIV testimiseks eelistatult laboratoorset testi
- ▶ Test peab määrama HIV-1, HIV-2 Ab ja p24 Ag
- ▶ Testida koos HBV ja HCV-ga

HIV-testimine (*HIV testing services*)

- ▶ Käesoleva ravijuhendi raames on HIV-testimine defineeritud teenuste kogumina, mida tuleb pakkuda koos testimisega
- ▶ **Teenuste hulka kuuluvad:**
 - ▶ nõustamine (**informatsiooni andmine enne HIV-testi ja nõustamine pärast HIV-testi**);
 - ▶ negatiivse testitulemuse puhul vajaduse korral **HIV-i ennetavale teenusele suunamine** või
 - ▶ positiivse testitulemuse puhul **ravi- ja tugiteenusele suunamine**

HIV-testimine laborimeetodiga (ingl HIV laboratory testing)

- ▶ HIV-i nakatumise määramine laboris HIV-1 ja HIV-2 antikehi ja HIV-1 p24 antigeeni sisaldava testi abil, millele järgneb positiivse tulemuse korral kinnitav testimine Eesti Laborimediitsiini Ühingu kinnitatud algoritmi järgi
- ▶ Aknaperiood on 18-45 päeva
- ▶ Uuritav materjal on veeniveri
- ▶ Tulemuse saamise aeg sõltub testivast laborist, kuid on reeglina võimalik ühe päeva jooksul

Ravijuhend ei käsitle

- ▶ HIV-infektsiooni profülaktika ja ravi, mis on kaetud juhendiga „HIVinfektsiooni kokkupuute-eelne ja -järgne profülaktika ning HIV-positiivsete isikute ravi“
- ▶ HIV-testimise algoritm laborites
- ▶ rasedusaegne testimine
- ▶ HIV-i perinataalne profülaktika ja testimine

Käesolev ravijuhend ei asenda senist laboratoorse diagnoosimise praktikat, vaid püüab leida lisavõimalusi HIV-testimisse kaasatuse suurendamiseks (nõudlust tõstvad strateegiad, sotsiaalsõrgustikupõhine lähenemine, enesetestimine ja mittetervishoiu-töötajapoolne testimine)

GUIDELINES

CONSOLIDATED GUIDELINES ON
**HIV TESTING
SERVICES**
2019

HIV TESTING SERVICES

WHO juhised 2019

- ▶ In this guideline, WHO updates recommendation on HIV self-testing (HIVST) and provides new recommendations on social network-based HIV testing approaches and western blotting.
- ▶ These guidelines also provide operational guidance on HTS demand creation and messaging; implementation considerations for priority populations; HIV testing strategies for diagnosis HIV; optimizing the use of dual HIV/syphilis rapid diagnostic tests; and considerations for strategic planning and rationalizing resources such as optimal time points for maternal retesting.
- ▶ WHO recommends replacing western blotting and line immunoassays with simpler tests in HIV testing services. These simpler tests include rapid diagnostic tests (RDTs) that can be used at the point-of-care, and enzyme immunoassays (EIAs). These tests get results to the client faster, produce accurate results more often, cost less, can be performed by various cadres of health providers, and can thus facilitate greater access and uptake of HIV testing services among those who need it most.

2020

WHO European Region

2.6 million

People living with HIV

+ 29%

New diagnoses annually
relative to 2010

+ 25%

Deaths annually
relative to 2010

Source: UNAIDS/WHO estimates

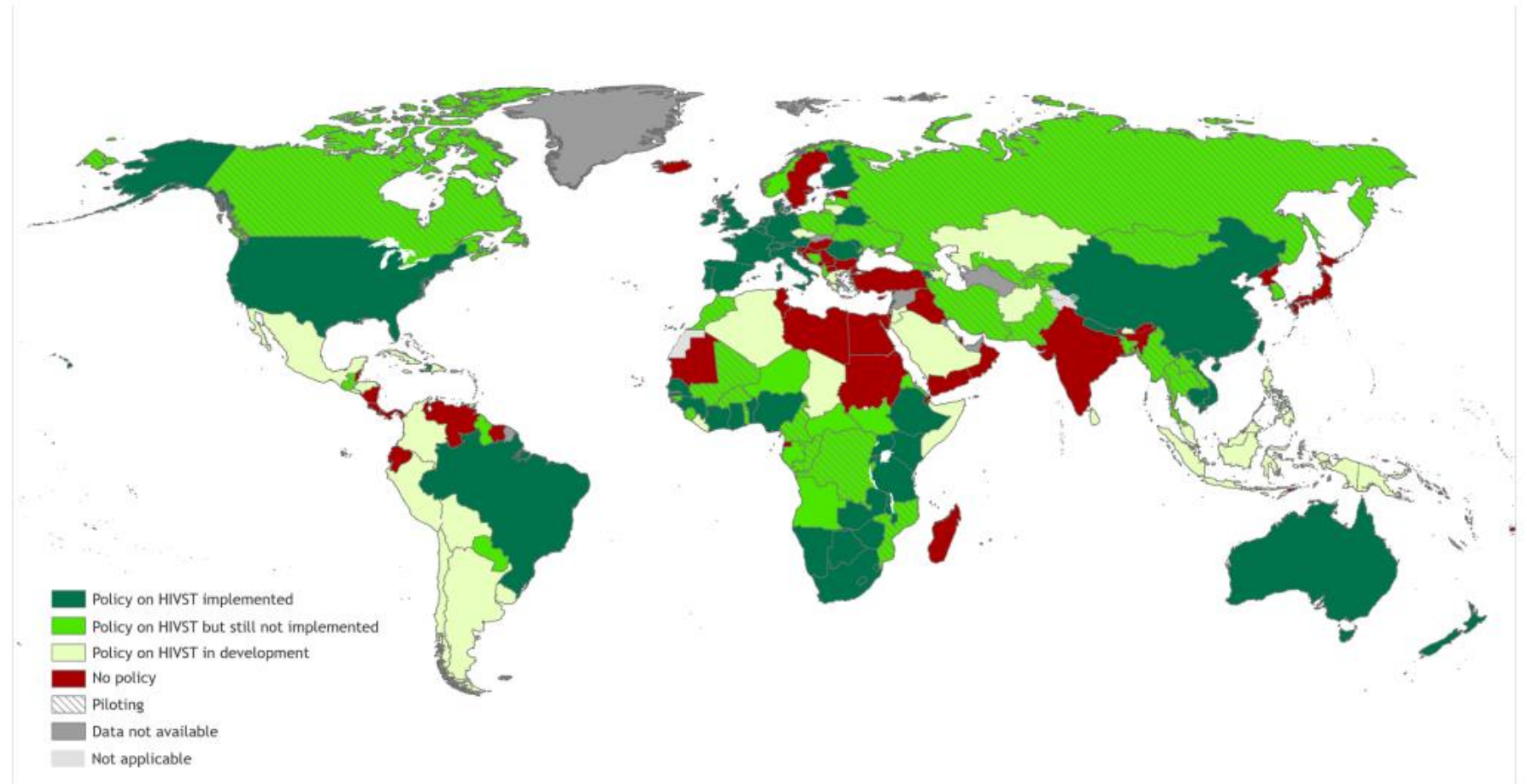
<https://www.who.int/teams/global-hiv-hepatitis-and-stis-programmes/hiv/strategic-information/hiv-data-and-statistics>

Updated: July 2021

World Health
Organization

Status of HIV self-testing (HIVST) in national policies, June 2021

Source: Global AIDS Monitoring (UNAIDS/WHO/UNICEF) and Global HIV, Hepatitis and STIs Programmes (HSS), WHO, 2021

Disclaimer: The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

HIV kiirtestimine Eestis

- ▶ Perearstid ei osale
- ▶ Tervise Arengu Instituut rahastab ja hangib teste
 - vabatahtlik ja anonüümne HIV testimine
 - seireuuringud
- ▶ TAI lähtub Eesti ja rahvusvahelistest juhistest
- ▶ Kuni 2017.a saadi teste USA heategevuse kaudu tasuta
- ▶ Nõuded testile: Sensitiivsus (tundlikkus) näpuotsaverest määramisel vähemalt 99,5%. •
Spetsiifilisus näpuotsaverest määramisel vähemalt 99,3%
- ▶ HIV kiirteste tehakse aastas 2 000 kuni 6 500
- ▶ Okt 2019 - dets 2020 väljastati 904 HIV kiirtesti koduseks kasutamiseks, 16 testi osutus positiivseks, 335 testi vastus jäi teadmata
- ▶ Kõik HIV kiirtestimise ajal positiivseks osutunud suunatakse edasiste analüüsidele haiglasse
- ▶ Teste Eestis ei verifitseerita, kvaliteedikontroll?